

Stef op 't Hoog: 'In een bouwteam sta je samen aan de lat'

FotY-genomineerde bouwt aan toekomst sportveldbeheer in Eindhoven

Stef op 't Hoog (30) pakte in Eindhoven de regie en begeleidde de overgang naar de innovatieve contractvorm van bouwteams. Hij bewaakt de doelen binnen de raamcontracten en durft daarbij kritisch te zijn. 'Goede samenwerking betekent ook dat je elkaar durft aan te spreken. We moeten elkaar blijven uitdagen om het steeds beter te doen.'

Auteur: Karlijn Raats

Voorheen had Eindhoven een eigen gemeentelijke buitendienst voor sportvelden, maar inmiddels is het sportveldenbeheer volledig ondergebracht in een regiestructuur. Sinds 2021 werkt de stad met bouwteams voor het beheer. Die aanpak heeft de gemeente begin 2025 ook ingevoerd voor natuurgrasvelden. In maart ging het bouwteamcontract voor 40 natuurgrasvelden in, met aannemer Van Wijlen als partner. 'Waar wij vragen, u draait ooit de norm was, gaat het nu om gedeeld eigenschap', legt Op 't Hoog uit. 'Dat kost meer tijd en energie, maar het levert ook meer op. Werken in een bouwteam betekent samen aan de lat staan. De partijen in een bouwteam durven kritisch te zijn op elkaar en werken echt samen. Als gemeente halen we veel meer vakkennis binnen dan toen we alles met een paar mensen uit de eigen dienst deden.'

Spin in het web voor sportvelden

Binnen deze structuur functioneert Op 't Hoog als spin in het web van de gemeentelijke keten en het bouwteam. En er zitten behoorlijk wat partijen in dat web: Eindhoven Sport is verantwoordelijk voor het verhuur en gebruik van velden, Stadsbeheer doet onderhoud en vervanging, Sportbeleid stuurt op de lange termijn. Daarnaast zijn er binnen de gemeente nog sportregisseurs, kwaliteitsinspecteurs en

‘Als gemeente halen we nu veel meer vakkennis binnen dan toen we alles met een paar mensen uit de eigen dienst deden’

projectafdelingen bij betrokken. In het gesprek met uw redacteur is Op 't Hoog rustig en beheerst en houdt hij moeiteloos overzicht. Wat ook opvalt, is zijn stellige opvatting over ieders rol binnen het sportveldenvak, inclusief die van vrijwilligers. ‘Veranderen werkt alleen als je iedereen meeneemt en openstaat voor elkaars kennis. We hebben de markt hard nodig, maar ook de verbinding met sportverenigingen, beleidsmakers en uitvoerders is cruciaal. Ook de vrijwilligers bij de clubs zijn van onschatbare waarde: zonder hen geen goed veldbeheer. Dat besef mag best vaker worden uitgesproken.’

Bouwteam voor onderhoud natuurgrasvelden

Bij het integraal beheer van de openbare ruimte werkte Eindhoven al langer met bouwteams, vooral om de kwaliteit te verbeteren via meer efficiëntie, kennisdeling en innovatie. ‘De sportveldenbranche is traditioneel. Daardoor wordt er vaak nog niet in bouwteams gewerkt als het gaat om sportveldonderhoud. Maar wij zien kansen: we hebben geen eigen buitendienst meer en willen toch kwaliteit en ontwikkeling.’

Bouwvergadering en bouwteamoverleg

In Eindhoven maken de gemeente, de aannemer en op gezette momenten ook in- en externe betrokkenen deel uit van een bouwteam. Op 't Hoog vertelt hoe de partijen

met de neuzen één kant op blijven staan: ‘Er zijn twee vaste overleggen. Ten eerste is er een vierwekelijkse vergadering over technische en operationele zaken, de bouwvergadering. Dit is een strak overleg waarin we alles uitvoeringstechnisch doornemen: wat staat er in het contract? Wat staat er op de planning? Wat gaan we uitvoeren en moet er iets verschuiven? Daarnaast hebben we elke vier weken een bouwteamoverleg. Dat gebruiken we om breder te kijken dan alleen de dagelijkse uitvoering. Onderwerpen die aan bod komen, zijn bijvoorbeeld *better performance*, bemesting, de inzet van robotmaaiers en andere innovaties. Ook schuiven regelmatig in- en extern betrokkenen aan, bijvoorbeeld accountmanagers van Eindhoven Sport. Dan kijken we samen waar het wringt: hoe zit het met de bezetting van de sportparken, waar lopen we tegenaan en wat kunnen clubs zelf doen als we bijvoorbeeld volgend jaar starten met robotmaaien?’

Contract

Het contract is afgesloten voor drie jaar met een optie op drie jaar verlenging. ‘Dat geeft ruimte om samen te groeien. We beoordelen elkaar meerdere keren per jaar. Niet als controle, maar als middel om open te blijven communiceren. De kracht zit in gedeeld belang. Wij brengen gebiedskennis in, historische data, financiële middelen en de verbinding met beleid en sportregie. De opdrachtnemer brengt kennis, materieel, mensen en ervaring in.’

Onderhoud kunstgrasvelden

De gemeente Eindhoven heeft jarenlang zelf het onderhoud van de kunstgrasvelden gedaan; sinds maart dit jaar gebeurt dat door HSM. Hieronder vallen vijf hockeyvelden, vijftien voetbalvelden, vier trapveldjes, drie korfbalvelden, twee cricketvelden en een atletiekbaan. ‘Dit komt voort uit de aanbesteding van een raamcontract met als EMVI-criterium zero emissie’, vertelt Op 't Hoog. ‘Het contract heeft een duur van drie jaar met de optie om drie jaar te verlengen. HSM voert het onderhoud dus volledig elektrisch uit, onder andere met een accu-aangedreven dieptereiniger voor de atletiekbaan, een elektrische tractor, bus, bladblazer, borstelmachine en bosmaaier en elektrisch handgereedschap.’

Datagestuurd werken voor maatwerk

Eindhoven zet vol in op datagestuurd beheer om slimmer te kunnen sturen op kwaliteit. Dat

Uitvoerder François Drachman en backofficemedewerker Heidi den Breejen van HSM, de partij die sinds augustus dit jaar het kunstgrasonderhoud uitvoert in de gemeente Eindhoven

doet de gemeente op basis van sporttechnische parameters, onderhoudscycli en kengetallen, die allemaal zijn ondergebracht in het digitale beheersysteem GeoVisia. Die gegevens worden ook gedeeld en toegepast binnen het bouwteam. Op 't Hoog: 'Niet elk veld is hetzelfde. Door data slim in te zetten, kunnen we met het bouwteam echt maatwerk leveren, met de juiste bewerkingen, het juiste graszaad en bemesting op het juiste moment.' De data worden onder andere verzameld met de HiPster. Ook worden de vochtigheid en temperatuur van de bodem continu gemonitord door sensoren en vinden er tweejaarlijks inspecties plaats.

'Fieldmanagement biedt kansen voor veel mensen, van belijners tot beleidsmakers'

'Op die manier koppelen we data aan geld en planning en kunnen we beter onderbouwde keuzes maken', aldus Op 't Hoog.

Kansen: slim veldgebruik, innovatie en vernieuwing

De sportparken in Eindhoven liggen midden in de stad. De druk op de ruimte is groot, terwijl de wachtlijsten van verenigingen groeien. Op 't Hoog: 'Uitbreiding is geen optie, dus wordt ingezet op intensiever en slimmer gebruik van bestaande velden. Onze ambitie is een betere balans tussen natuurgras en kunstgras. We gaan van grofweg 40 natuurgras- en 20 kunstgrasvelden naar een verhouding van ongeveer fiftyfifty. We zoeken ook naar oplossingen om sportvelden voor andere doeleinden in te zetten. Zo werken we aan het combigebruik van velden voor cricket en voetbal, aan energie-opwekking op kunstgras, en zijn we bezig met de aanleg van peilgestuurde drainage om hemelwater zo lang mogelijk vast te houden.'

Robots

De komende jaren staan in het teken van vernieuwing. In 2026 wil Eindhoven robotmaaiers invoeren. 'Dat vraagt veel afstemming binnen de betrokken schakels, onder andere over de bezettingsplanning, en betrokkenheid van verenigingen. Clubs kunnen meehelpen door de velden vrij te houden. We kijken daarom ook naar gedragsaanpassingen: trainen in de breedte, wisselen van doelen, dat soort simpele, maar effectieve maatregelen.' Er komen ook negen

nieuwe kunstgrasvelden en vijf SBR-infill-velden worden omgebouwd naar velden met *mineral infill*. Verder wordt het onderhoud structureel verbeterd door frequenter doorzaaien, betere onkruidbestrijding en slimmere beregening. 'Dat doen we met het bouwteam voor natuurgrasonderhoud binnen een raamcontract voor de kunstgrasvelden, door te investeren in samenwerking, elkaars kracht te benutten en ons te blijven ontwikkelen.'

Enthousiasmeren

Hoewel Eindhoven Sport het directe contact met de verenigingen onderhoudt, probeert Op 't Hoog overal waar hij komt het besef van het belang van sporten en sportvelden te vergroten, op allerlei niveaus. 'Ik zei het al eerder: vrijwilligers zijn goud waard, niet alleen voor de club, maar ook voor het veldbeheer. Zij zien als eerste wat er misgaat, van versleten doelen tot een droog veld. Zij zijn samen met de toezichthouder de oren en ogen van de club. Wij kunnen als gemeente scherper sturen aan de hand van hun meldingen. Als beleidsmakers, beheerders, clubs, aannemerij en leveranciers samen optrekken, kunnen we de kwaliteit verhogen en wordt veldbeheer meer dan een standaardreeks bewerkingen. Er is veel meer vakmanschap en variatie aanwezig in de sportveldenbranche dan mensen denken. We willen af van het standaarddriedeltje en écht maatwerk bieden. Dat kan alleen als je weet wat er leeft, zowel in de bodem als bij de mensen – niet alleen de eindgebruikers, maar ook de mensen met wie je samenwerkt op alle niveaus en van allerlei disciplines. Fieldmanagement is een vak dat kansen biedt voor veel mensen, van belijners tot beleidsmakers.'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!